

CABINET

Cofnodion cyfarfod Hybrid a gynhaliwyd ar 24 Medi 2026.

Mae papurau'r cyfarfod ar [gael yma](#).

Mae recordiad o'r cyfarfod ar [gael yma](#).

I weld y cyflwyniad a'r drafodaeth ddilynol ar gyfer unrhyw eitem agenda Rhan I, cliciwch ar yr hypergyswllt sydd wedi'i gynnwys yn ei deitl isod.

Yn bresennol: Y Cynghorydd L. Burnett (Cadeirydd); Y Cynghorwyr R.M. Birch, G. John, S. Sivagnanam, E. Williams ac M.R. Wilson.

Hefyd yn bresennol: Y Cynghorydd N.C. Thomas.

C56 [CYHOEDDIAD](#) –

Dechreuodd yr Arweinydd drwy roi gwybod am rai materion cadw tŷ a dywedodd fod y cyfarfod yn cael ei ffrydio'n fyw, ei recordio a'i uwchlwytho i wefan Cyngor Bro Morgannwg cyn gynted â phosibl ar ôl y cyfarfod.

C57 [YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB](#) –

Derbyniwyd y rhain gan y Cynghorwyr B.E. Brooks a S.D. Perkes.

C58 [COFNODION](#) –

PENDERFYNWYD – CYMERADWYO cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 23 Gorffennaf 2026 fel cofnod cywir.

C59 [ADRODDIAD DIWEDDARU PROSIECT SERO \(CYF\)](#) –

Cyflwynwyd y cyfeiriad gan y Pwyllgor Craffu Lle, dyddiedig 14 Gorffennaf 2026.

Dywedodd yr Arweinydd fod yr adroddiad a ystyriwyd gan y Pwyllgor yn un sylweddol, a bod y mater wedi datblygu ers i'r cynigion ynghylch yr Argyfwng Hinsawdd a Natur gael eu trafod a'u cytuno gan y Cyngor Llawn. Roedd tudalennau 4 a 5 o'r prif adroddiad yn nodi manylion 18 o heriau, gan gynnwys dangos arweinyddiaeth gref, cyflawni cyfrifoldeb y Cyngor tuag at genedlaethau presennol a'r dyfodol, gwneud gwahaniaeth nawr, a mesurau perfformiad.

Roedd y Pwyllgor wedi nodi'r adroddiad, wedi cyfeirio rhai camau gweithredu at Swyddogion perthnasol i'w hystyried ac wedi cyfeirio sylwadau i'r Cabinet eu hystyried ynghylch:-

- Dylai'r Cyngor sicrhau bod cyllid yn cael ei sicrhau i fonitro a rheoli ôl troed carbon yng nghyfnod adeiladu unrhyw ysgolion newydd a gwaith datblygu mawr arall i sicrhau eu bod yn effeithlon o ran ynni;
- Y dylai Cynllun Datblygu Lleol Newydd Bro Morgannwg (CDLA) flaenoriaethu buddsoddiad mewn trafndiaeth gyhoeddus a theithio llesol i leihau dibyniaeth ar gerbydau modur;
- Y dylid cymryd camau i alluogi'r Cyngor i wneud y mwyaf o osod paneli Ffotofoltäig (PF) mewn ysgolion.

Dywedodd yr Arweinydd fod yr holl sylwadau yn ymwneud â materion yr oedd gwaith arnynt eisoes yn mynd rhagddo o fewn y Cyngor.

Diolchodd y Cabinet hefyd i'r ystod eang o swyddogion ar draws y Cyngor oedd yn gweithio o fewn agenda Prosiect Sero ac yn cyflawni canlyniadau rhagorol.

Cyfeiriodd y Cynghorydd Wilson at 'Project Zero: Challenge 10', a oedd wedi'i amlinellu ar dudalen 20 yr adroddiad, ac at y cynllun peilot llwyddiannus ar gyfer y gwasanaeth casglu plastigau meddal – llwyddiant a oedd yn ddyledus i raddau helaeth i drigolion Bro Morgannwg a'r swyddogion perthnasol. Roedd trefniadau hefyd wedi'u gwneud gydag ysgolion i leihau gwastraff a gwella cyfraddau ailgylchu.

PENDERFYNWYD –

- (1) Y dylid diolch i'r Pwyllgor Craffu Lle am ystyried y mater.
- (2) Bod y Cabinet wedi nodi sylwadau'r Pwyllgor, a oedd yn cyfeirio at faterion yr oedd eisoes yn cael eu datblygu o fewn y Cyngor.

Rheswm dros y penderfyniadau

- (1-2) Gan ystyried cynnwys y cyfeiriad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

C60 **ARCHWILIO CYMRU: ADOLYGIAD O DREFNIADAU CRAFFU (CYF) –**

Cyflwynwyd y cyfeiriad gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, dyddiedig 20 Gorffennaf 2026.

Dywedodd yr Arweinydd bod sylwadau diddorol wedi'u gwneud yn y cyfarfod, gan nodi bod y Cyngor wedi cymryd camau yn ddiweddar i gryfhau ei drefniadau craffu – ac roedd effeithiolrwydd y rhain eto i'w asesu – ond bod angen hefyd cryfhau'r ddealltwriaeth o rolau a chyfrifoldebau craffu. Cyflwynwyd mwy o waith grwpiau tasg a gorffen er mwyn ymchwilio'n ddyfnach i faterion penodol.

Cyfeiriodd y Pwyllgor yr adroddiad yn ôl at y Cabinet er mwyn iddo oruchwylio a chymeradwyo camau gweithredu arfaethedig y Cyngor (Atodiad B i'r adroddiad) i ymateb i'r argymhellion.

PENDERFYNWYD – Y dylid diolch i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio am ystyried y mater, nodi'r adroddiad a chymeradwyo'r camau gweithredu arfaethedig gan y Cyngor (Atodiad B i'r adroddiad) i ymateb i'r argymhellion.

Rheswm dros y penderfyniad

Gan ystyried cynnwys y cyfeiriad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

C61 **ARCHWILIO CYMRU: Y BLOCIAU ADEILADU? CYNLLUNIO CYFALAF MEWN CYNGHORAU YNG NGHYMRU (CYF) –**

Cyflwynwyd y cyfeiriad gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio dyddiedig 20 Gorffennaf 2026.

Dywedodd yr Arweinydd fod y Pwyllgor wedi nodi'r adroddiad ac wedi ei gyfeirio at y Cabinet er mwyn iddo oruchwylio a chymeradwyo camau gweithredu arfaethedig y Cyngor (Atodiad B) i ymateb i'r argymhellion.

Roedd Adran 3 o'r adroddiad yn cyfeirio at ganfyddiadau adolygiad Archwilio Cymru, gyda'r prif ganfyddiadau wedi'u rhestru ym mharagraff 3.2 o'r adroddiad. Roedd Uned Rheoli Prosiectau wedi'i sefydlu, yn cynnwys nifer o reolwyr medrus a oedd yn gweithio ar draws Cyfarwyddiaethau ac yn cynorthwyo'r Cyngor i fod yn fwy effeithiol wrth gyflawni prosiectau.

PENDERFYNWYD – Y dylid diolch i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio am ystyried y mater, nodi'r adroddiad a chymeradwyo'r camau gweithredu arfaethedig gan y Cyngor (Atodiad B i'r adroddiad) i ymateb i'r argymhellion.

Rheswm dros y penderfyniad

Gan ystyried cynnwys y cyfeiriad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

C62 **DRAFFT O'R DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL (DLB) 2025/26 (CYF) –**

Cyflwynwyd y cyfeiriad gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio dyddiedig 20 Gorffennaf 2026.

Dywedodd yr Arweinydd fod yn ofynnol i'r Cyngor gynnal adolygiad blynyddol o reolaeth fewnol a llywodraethu, mater a drafodwyd yng nghyfarfod y Pwyllgor.

Gofynnodd y Pwyllgor hefyd i'r adroddiad a luniwyd ar gydweithio mewn partneriaeth rhwng y Cyngor a Chynghorau Tref a Chymuned gael ei roi ar gael i Aelodau'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, a byddai'n cael ei ddosbarthu gan y Gwasanaethau Democrataidd.

Cafodd y Pwyllgor drafodaeth sylweddol ynghylch y posibilrwydd o sefydlu gweithgor cyllideb trawsbleidiol. Yn ogystal â chyflwyno sylwadau ac awgrymiadau ar gyfer

gwelliannau (ar gyfer 2026/27) i'r Swyddogion eu hystyried a'u cynnwys yn Nrafft Datganiad Blynnyddol y Llywodraeth ar gyfer 2025/26, gofynnodd y Pwyllgor wedyn i'r Cabinet ystyried sefydlu Gweithgor Cyllideb. Byddai hyn yn galluogi Aelodau Etholedig i archwilio cynigion cyllidebol ac arbedion yn fanylach. Dywedodd yr Arweinydd fod gwaith eisoes ar y gweill i sefydlu Gweithgor Cyllideb o'r fath.

PENDERFYNWYD – Y dylid diolch i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio am ystyried y mater, nodi'r adroddiad, a nodi bod y broses o sefydlu Gweithgor Cyllideb eisoes ar waith.

Rheswm dros y penderfyniad

Gan ystyried cynnwys y cyfeiriad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

C63 [ADRODDIAD DIWEDDARU: STRATEGAETH AILGYLCHU A RHEOLI GWASTRAFF \(2022-2032\) \(CYF\) –](#)

Cyflwynwyd y cyfeiriad gan y Pwyllgor Craffu Lle, dyddiedig 22 Medi 2026.

Dywedodd y Cynghorydd Wilson fod y cyfarfod wedi bod yn un cadarnhaol, a bod y Pwyllgor wedi trafod y newidiadau arfaethedig i'r Strategaeth Ailgylchu a Rheoli Gwastraff. Roedd Cyngor Bro Morgannwg yn un o'r awdurdodau ailgylchu mwyaf llwyddiannus yn y DU, gyda chyfradd ailgylchu o 73%, diolch i'r swyddogion perthnasol a thrigolion Bro Morgannwg.

Roedd gwelliannau a gwelliannau pellach yn cael eu gwneud i'r gwasanaeth ailgylchu, gan gynnwys ymestyn y treial ailgylchu tecstilau llwyddiannus fel newid parhaol ar draws Bro Morgannwg ac fel casgliad wythnosol o fis Tachwedd, a chyflwyno gwasanaeth casglu Cynhyrchion Hylendid Amsugol (CHA) wythnosol ar sail treial cychwynnol ar draws y Barri, gan orffen ddechrau 2027 gyda'r bwriad o ymestyn os canfyddir ei fod yn llwyddiannus.

Yn amodol ar drefniadau cynllunio ac ariannu, cynigiwyd hefyd symud cerbydau fflyd y Cyngor o'r The Alps i safle gerllaw Ystad Fasnachu'r Iwerydd, gan leihau'r milltiroedd y mae cerbydau'n eu teithio a'r allyriadau carbon cysylltiedig. Byddai unrhyw gynnig o'r fath yn amodol ar dderbyn y caniatâd cynllunio, y cymeradwyaethau statudol a'r trefniadau ariannu angenrheidiol.

Nododd y Pwyllgor y cynnydd a wnaed wrth gyflawni'r Strategaeth a chymeradwyo Cynllun Gweithredu diweddarach y Strategaeth Ailgylchu a Rheoli Gwastraff (2022-2032), sydd ynghlwm yn Atodiad A i'r adroddiad. Cyfeiriasant hefyd at Argymhellion 2.4 i 2.8 yr adroddiad, sy'n benodol i'r Cabinet, gan ofyn i eiriad Argymhelliad 2.8 gael ei newid i:

“Bod y Cabinet yn ystyried adeiladu'r cyfleuster parcio fflyd arfaethedig yn Atlantic Trading Estate ac yn awdurdodi cychwyn y gwaith ar gyfer cam cyntaf y cynllun, yn amodol ar gael y caniatâd cynllunio, y cymeradwyaethau statudol a'r trefniadau ariannu angenrheidiol. Bod y Cabinet hefyd yn cydnabod, er mwyn gwneud y mwyaf o'r manteision o ran cynhyrchiant ac effeithlonrwydd a ddaw yn sgil Cam 1, y byddai

angen cyllid cyfalaf o tua £1.2m i fwrw ymlaen â Cham 2, a bod yn rhaid i'r Cabinet ystyried hyn wrth ystyried y cynnig sy'n ymwneud â Cham 1."

Dywedodd yr Arweinydd nad oedd yn bosibl penderfynu dyrannu cyllid ar y cam hwn tra oedd y broses o bennu'r gyllideb ar gyfer y flwyddyn nesaf ar y gweill. Nid oedd yn ddoeth chwaith ddyrannu cyllid i gynllun a oedd yn dal i fod yn amodol ar gymeradwyaethau cynllunio. Roedd yr adroddiad yn dangos cyfeiriad y daith, ac unwaith y byddai'r holl ganiatâd angenrheidiol yn ei le, gallai fod cyllid ar gael o ffynonellau amgen eraill hefyd. Felly, byddai'r cynnig yn rhan o'r drafodaeth yn ystod y broses o bennu'r gyllideb ac yn cael ei ystyried ochr yn ochr â blaenoriaethau eraill y Cyngor.

Dywedodd y Cyngorydd John fod y cyflwyniad yng nghyfarfod y Pwyllgor yn rhagorol a bod y gwasanaethau a ddarperir i'r cyhoedd yn wych; er bod cyfeiriad y daith wedi'i amlinellu yn yr adroddiad, roedd yn ddoeth ystyried y cynnig ochr yn ochr â blaenoriaethau eraill y Cyngor.

PENDERFYNWYD –

- (1) Y dylid diolch i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio am ystyried y mater a chytuno ar Argymhellion perthnasol y Cabinet yn yr adroddiad.
- (2) Y dylid ystyried unrhyw gynigion ariannu sy'n ymwneud ag Argymhelliad 2.8 yr adroddiad ochr yn ochr â blaenoriaethau eraill y Cyngor fel rhan o'r broses barhaus o bennu'r gyllideb, ac yn amodol ar gael y caniatâd cynllunio, y cymeradwyaethau statudol a'r trefniadau ariannu angenrheidiol.

Rheswm dros y penderfyniadau

- (1-2) Gan ystyried cynnwys y cyfeiriad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

C64 MONITRO CYFALAF CHWARTER 1 2026/27 – 1 EBRILL I 30 MEHEFIN 2026 (AG/BA) (PWYLLGOR CRAFFU ADNODDAU) –

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am gynnydd y Rhaglen Gyfalaf ar gyfer chwarter cyntaf 2026/27, gan gwmpasu'r cyfnod o 1 Ebrill 2026 i 30 Mehefin 2026. Dangoswyd manylion fesul cynllun yn Atodiad 1; nodwyd yno hefyd gynlluniau gwerth dros £250,000 a darparwyd sgôr Coch/Oren/Gwyrdd i nodi lefelau risg.

Roedd y Rhaglen Gyfalaf yn uchelgeisiol, gan gynnwys cwblhau darpariaeth addysg arbenigol yn Ysgol Llyn Derw a thrawsnewid hen adeilad swyddfa o'r enw Cadoxton House yn y Barri yn fflatiau un ystafell wely modern ac ynni-effeithlon ar gyfer pobl sydd mewn perygl o fod yn ddigartref.

Cynhwyswyd manylion am oedi – a achoswyd gan amrywiaeth o resymau – ym mharagraffau 4.42 i 4.61 o'r adroddiad, gyda'r rhan fwyaf o'r cynlluniau hynny naill ai wedi'u symud i gyfnod diweddarach yn y flwyddyn neu i'r flwyddyn ganlynol.

Cyfeiriodd y Cynghorydd John at grant Cyfleoedd Chwarae Cymru Gyfan Llywodraeth Cymru a oedd wedi ariannu ardal chwarae Palmerston yn y Barri, a oedd yn tystio i'r gwaith a gwblhawyd gan y Tîm Chwarae, gan greu amgylchedd cynhwysol ac ysgogol i blant anabl. Ychwanegodd yr Arweinydd fod y Tîm Chwarae wedi cynnal sawl digwyddiad llwyddiannus dros gyfnod yr haf.

Cyfeiriodd y Cynghorydd Wilson at y Gwaith Sefydlogi Llethrau parhaus ym Marina Penarth a oedd yn mynd rhagddo'n dda, yn ogystal â gwaith sy'n dechrau ar ailosod colofnau goleuadau stryd a gwaith ar bont droed Gorsaf Dingle Road.

Mater i'r Weithrediaeth benderfynu arno oedd hwn.

Y Cabinet, ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo

PENDERFYNWYD –

- (1) NODI'R cynnydd a wnaed wrth gyflawni Rhaglen Gyfalaf 2026/27.
- (2) Yn nodi'r defnydd o Awdurdod Dirprwyedig fel y nodir yn yr adroddiad.
- (3) Yn nodi'r defnydd o Bwerau Argyfwng fel y manylir yn Atodiad 1 i'r adroddiad.
- (4) Yn cymeradwyo'r newidiadau a nodir ym mharagraffau 4.16 i 4.61 i'r Rhaglen Gyfalaf ar gyfer 2026/27 a'r Rhaglen Gyfalaf ar gyfer blynnyddoedd i ddod.
- (5) Yn nodi'r sefyllfa bresennol o ran prydlesu mewn perthynas ag IFRS16.
- (6) Yn cyfeirio'r adroddiad at y Pwyllgor Craffu Adnoddau i'w ystyried, ac i unrhyw argymhellion gan y Pwyllgor gael eu cyfeirio'n ôl at y Cabinet i'w hystyried.

Rhesymau dros y penderfyniadau

- (1) Rhoi gwybod i'r Cabinet am y cynnydd ar y Rhaglen Gyfalaf.
- (2) Rhoi gwybod i'r Cabinet am y defnydd o Awdurdod Dirprwyedig.
- (3) Rhoi gwybod i'r Cabinet am y defnydd o Bwerau Argyfwng.
- (4) Galluogi cynlluniau i symud yn eu blaenau yn y flwyddyn ariannol gyfredol ac yn y blynnyddoedd ariannol i ddod.
- (5) Rhoi gwybod i'r Cabinet am y sefyllfa o ran IFRS16.
- (6) Rhoi gwybod i'r Pwyllgor Craffu Adnoddau am gynnydd y Rhaglen Gyfalaf ar gyfer 2026/27.

C65 **MONITRO REFENIW CHWARTER 1 2026/27 (AG/BA) (PWYLLGOR CRAFFU ADNODDAU) –**

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad i hysbysu'r Cabinet am sefyllfa monitro refeniw Chwarter 1 ar gyfer 2026/27; roedd hyn yn parhau i fod yn her ariannol sylweddol i'r Cyngor ar gyfer 2026/27 – hyd yn oed yn Chwarter 1 – gyda gorwariant corfforaethol net o £2.872m a diffisyt ychwanegol o £4m yn y sector ysgolion.

Roedd ysgolion yn gweithio'n adeiladol gyda'r Cyngor, gan reoli gwariant y flwyddyn gyfredol yn bennaf yn ogystal ag unrhyw ddiffisygion hanesyddol. Addysg a Gwasanaethau Cymdeithasol i Oedolion oedd y prif feysydd dan bwysau, ynghyd â chludiant ar gyfer Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY), lle rhagwelwyd gorwariant o £644k.

Roedd pwysau o ran y galw yn bodoli oherwydd Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) a digartrefedd, er bod rhywfaint o gyllid grant gan Lywodraeth Cymru wedi'i ddarparu ar gyfer y materion hynny. Roedd datblygiadau cadarnhaol ar draws y Cyngor yn cynnwys buddsoddi mewn gwasanaethau atal a llety, gyda'r Cyngor yn elwa ar incwm buddsoddi uwch a chostau benthyca is.

Roedd sefyllfa ariannol ysgolion yn destun pryder ledled Cymru, gydag ysgolion yn rhagweld diffyg cronedig cyffredinol o £14.9 miliwn erbyn diwedd mis Mawrth 2027.

Roedd gan y Cyngor raglen arbedion gwerth £2.7 miliwn ar waith, a rhagwelwyd y byddai'n cyflawni neu'n lliniaru 90% o'r swm hwnnw.

Roedd y Tîm Arweinyddiaeth Uwch wedi gweithredu cyfres o fesurau rheoli cyllideb yn ystod y flwyddyn gan gynnwys cyfyngiadau monitro cyllideb wedi'u hatgyfnerthu ar gyfer gwariant diangen, defnyddio ymgynghoriaeth allanol a gwneud y mwyaf o'r gwariant grant sydd ar gael.

Trafodwyd y sefyllfa mewn cyfarfodydd diweddar o'r Pwyllgor Craffu Dechrau'n Dda ac Adnoddau ac ymrwymodd yr Arweinydd i anfon adroddiad wedi'i wirio'n annibynnol ar ganlyniadau ADY gan Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru, yn ogystal â llythyr gan Arweinwyr pob plaid at y Gweinidog, at Aelodau Craffu er gwybodaeth.

Tynnodd Chwarter 1 sylw at bwysau parhaus a arweinir gan y galw mewn gwasanaethau Gofal Cymdeithasol, Addysg a thrafnidiaeth gyda disgyblaeth ariannol barhaus a mesurau lliniaru ar waith i leihau'r gorwariant a ragwelwyd ac i amddiffyn cronfeydd wrth gefn y Cyngor.

Dywedodd y Cynghorydd Williams, er bod penawdau am orwariant y Gwasanaethau Cymdeithasol yn ymddangos yn aml, ei bod yn bwysig cydnabod bod gan Fro Morgannwg boblogaeth hŷn. Dangosodd Atodiad 4 i'r adroddiad fod y meysydd gwasanaeth yn gwneud arbedion, gyda bron i 70% ohonynt yn debygol o gael eu cyflawni. Edrychai ymlaen at y drafodaeth adeiladol yn y pwyllgor craffu.

Dywedodd yr Arweinydd ei bod yn bwysig cofio bod y Gwasanaethau Cymdeithasol yn darparu gwasanaethau i'r bobl fwyaf agored i niwed, a bod mentrau fel y

gwelliannau i drefniadau rhyddhau cleifion o'r ysbyty o fudd i deuluoedd, ond eu bod yn dod â chostau.

Mater i'r Weithrediaeth benderfynu arno oedd hwn.

Y Cabinet, ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo

PENDERFYNWYD –

- (1) Y dylid yr adroddiad a'r mesurau ariannol a gymerwyd ac a gynigiwyd.
- (2) Y dylid yr adroddiad at y Pwyllgor Craffu Adnoddau i'w ystyried, ac i unrhyw argymhellion gan y Pwyllgor gael eu cyfeirio'n ôl at y Cabinet i'w hystyried.

Rhesymau dros y penderfyniadau

- (1) Cymeradwyo'r adroddiad a'r mesurau ariannol a gymerwyd ac a gynigiwyd.
- (2) Galluogi'r Pwyllgor Craffu sy'n gyfrifol am gyllid i adolygu'r sefyllfa ar gyfer Chwarter 1.

**C66 MONITRO RHEOLI TRYSORLYS CHWARTER 1 2026/27 (AG/BA)
(PYWLLGOR CRAFFU ADNODDAU) –**

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad a oedd yn nodi sefyllfa Rheoli'r Trysorlys yn erbyn nifer o Ddangosyddion Trysorlys a Darbodus allweddol ar 30 Mehefin 2026 gyda dangosyddion darbodus a thrysorlys wedi'u diweddarau a nodir yn Atodiad A gan gynnwys amcangyfrifon ar gyfer rhwymedigaethau hirdymor eraill fel rhan o safon prydlesu IFRS16.

Roedd yr adroddiad yn manylu ar newidiadau yn y Rhaglen Gyfalaf ers yr adroddiad diwethaf i'r Cabinet a diweddarodd hefyd y dangosyddion darbodus i adlewyrchu'r newidiadau hynny. Roedd yr holl newidiadau o fewn y terfynau fel y'u nodir yn y Strategaeth Rheoli a Buddsoddi Trysorlys.

Mater sylweddol a amlygwyd yn yr adroddiad oedd y gostyngiad parhaus yn y cronfeydd wrth gefn a'r balansau oedd ar gael i gefnogi benthyca mewnol – dull a fyddai fel arfer yn osgoi costau benthyca allanol ychwanegol – ond roedd adnoddau o'r fath wedi'u disbyddu i raddau helaeth. O ganlyniad, ariannwyd y Rhaglen Gyfalaf fwyfwy drwy fenthyca allanol ar gyfradd sefydlog gan y Public Works Loan Board; roedd hyn yn cynnig cost fwy rhesymol i'r Awdurdod ac yn sicrhau eglurder ynghylch costau ariannu yn y dyfodol.

Tra oedd cyfraddau benthyca yn parhau i fod yn uchel, defnyddiodd y Cyngor fenthyciadau tymor byrrach i alluogi dull mwy hyblyg dros y tymor byr a chanolig. Ni chafwyd unrhyw fenthyca newydd yn Chwarter 1, ond disgwyliad mwy o fenthyca yn Chwarter 2.

Ar ddiwedd mis Mehefin, roedd gan y Cyngor gyfanswm benthycia allanol o £178.46m, o'i gymharu â £181.87m ar ddiwedd mis Mawrth 2026, ffigwr a oedd yn adlewyrchu ad-daliadau benthyciad arferol ar ddiwedd y Chwarter.

O ran perfformiad buddsoddi, cynyddodd balansau buddsoddi yn ystod y Chwarter, yn bennaf oherwydd amseriad llifoedd incwm a gwariant.

Cynyddodd cyfanswm y buddsoddiadau o ychydig dros £37m i £56.6m erbyn diwedd mis Mehefin, gyda buddsoddiadau wedi'u dosbarthu ar draws ystod o bartïon cyfatebol risg isel. Roedd y gyfradd elw gyfartalog tua 4.1%.

Nododd yr adroddiad fod rhagolygon cyfredol yn dangos y gallai cymhareb costau ariannu'r Cyfrif Refeniw Tai fod yn uwch na'r lefelau targed mewn blynyddoedd i ddod – nid yn y flwyddyn gyfredol – a byddai'r sefyllfa'n cael ei hadolygu fel rhan o'r Rhaglen Gwella Tai ar gyfer 2027/28.

O ran yr amgylchedd economaidd, parhaodd ansefydlogrwydd yn y Dwyrain Canol, arhosodd chwyddiant yn uwch na tharged 2% Banc Lloegr, a chadwyd cyfradd y banc ar 3.75%. Roedd ansicrwydd hefyd ynghylch symudiadau cyfraddau llog yn y dyfodol ac ansefydlogrwydd yn y farchnad o ran bondiau a marchnadoedd ariannol. Byddai Cyngorwyr Trysorlys y Cyngor yn parhau i fonitro'r farchnad ac yn darparu cyngor a chymorth ar gyfer penderfyniadau benthycia a buddsoddi yn y dyfodol.

Cyfeiriodd y Cynghorydd Wilson at Dabl 1 yn yr adroddiad, sy'n ymwneud â gwariant cyfalaf yn ôl gwasanaeth, gan dynnu sylw at uchelgais y Cyngor. Byddai parhau i fuddsoddi mewn cyfalaf hefyd yn lleihau gwariant refeniw. Darparodd Llywodraeth Cymru flaenorol gyllid grant ychwanegol i'r Awdurdod, a byddai'r Cyngor yn parhau i lobïo Llywodraeth Cymru newydd am gefnogaeth yn y dyfodol er mwyn gwneud gwelliannau i drigolion Bro Morgannwg a lleihau'r baich ar dalwyr Treth y Cyngor.

Mater i'r Weithrediaeth benderfynu arno oedd hwn.

Y Cabinet, ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo

PENDERFYNWYD – Y DYLID derbyn yr adroddiad monitro ar gyfer Rheoli'r Trysorlys ar gyfer Chwarter 1 2026/27, ac y dylid cyfeirio'r adroddiad at y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio i'w adolygu, gydag unrhyw Argymhellion yn cael eu cyfeirio'n ôl at y Cabinet i'w hystyried.

Rheswm dros y penderfyniad

Gan ystyried y sefyllfa fonitro ar gyfer Rheoli'r Trysorlys fel yr oedd ar 30 Mehefin 2026, ac er mwyn hysbysu'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio am y sefyllfa o ran Rheoli'r Trysorlys.

C67 **DIWYGIADAU I BENODIADAU I GYRFF ALLANOL – CYNGOR AR Y CYD CYMRU (AG/BA) (DIM PWYLLGOR CRAFFU PERTHNASOL) –**

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad i alluogi'r Cyngor i gael ei gynrychioli ar y Cyd-gyngor i Gymru: Ochr y Gweithwyr, yn unol â'u trefniadau cyfansoddiadol diwygiedig.

Mater i'r Weithrediaeth benderfynu arno oedd hwn.

Y Cabinet, ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid yr Arweinydd Gweithredol a'r Aelod Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau yn cael eu penodi i Gyngor Cydweithredol Cymru (ochr y Cyflogeion), gyda'r Dirprwy Arweinydd a'r Aelod Cabinet dros Lefydd Cynaliadwy fel penodiad dirprwyol.

(2) Y dylid penodiad yr Aelodau canlynol fel rhan o'r Cydweithrediad Llunio ein Llesiant (Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro) yn cael ei gymeradwyo:

Y Cynghorydd Samantha Campbell (clwstwr Canolog)

Y Cynghorydd Marianne Cowpe (clwstwr Dwyreiniol)

Y Cynghorydd Neil Thomas (clwstwr Dwyreiniol)

Rhesymau dros y penderfyniadau

(1) Er mwyn caniatáu i'r Cyngor gael ei gynrychioli yng Nghyngor Cydweithredol Cymru: Ochr y cyflogeion yn unol â'u trefniadau cyfansoddiadol diwygiedig.

(2) Er mwyn caniatáu i'r Cyngor gael ei gynrychioli fel rhan o'r Cydweithrediad Llunio ein Llesiant.

C68 **BARRY MAKING WAVES – ADRODDIAD DIWEDDARU MEDI 2026 (AG/BA) (DIM PWYLLGOR CRAFFU PERTHNASOL) –**

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am brosiectau'r Mole a Swyddfa'r Doc. Roedd y prosiectau hynny'n cael eu hariannu drwy Gronfa Grantiau Lefelu'r DU.

O ran y Mole, ac ers cyhoeddi'r adroddiad, roedd Swyddogion wedi parhau â thrafodaethau adeiladol gyda Phorthladdoedd Prydain Cysylltiedig ynghylch y trefniadau tir sydd eu hangen i gyflawni'r prosiect. Er bod nifer o faterion yn parhau i fod yn destun trafodaethau ac nad oedd unrhyw delerau terfynol wedi'u cytuno, roedd y Cyngor yn parhau i fod wedi ymrwymo i weithio gyda phartneriaid i sicrhau ateb y gellir ei gyflawni a symud y cynllun ymlaen. Byddai diweddariadau pellach yn cael eu darparu wrth i'r trafodaethau fynd rhagddynt.

Roedd paragraff 4.29 yn manylu ar yr amserlenni ar gyfer y rhaglen a fyddai'n cael eu hadolygu a'u mireinio wrth i'r prosiect fynd rhagddo, gyda llawer o drigolion y Barri â diddordeb yn y gwaith o adeiladu'r Ganolfan Addysg a Gweithgareddau Chwaraeon Dŵr a ddisgwyllir ei chwblhau erbyn mis Mawrth 2028.

Cynigiodd yr Arweinydd ail Argymhelliad i'r adroddiad ynghylch diolch i'r Uned Rheoli Prosiectau am eu gwaith o fewn blaenoriaethau cystadleuol er mwyn bwrw ymlaen â'r adroddiad a'r trefniadau a'r cynnydd a wneir mewn perthynas â phrosiectau Barry Making Waves, a chytunwyd ar hyn.

Dywedodd y Cyngorydd Wilson fod yr adroddiad yn dangos uchelgais yr Awdurdod ar gyfer y Barri fel tref fwyaf Cymru o ran poblogaeth, ac y byddai'r prosiectau'n cael eu cyflawni ar y cyd â phartneriaid a rhanddeiliaid yr Awdurdod.

Mater i'r Weithrediaeth benderfynu arno oedd hwn.

Y Cabinet, ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid cymeradwyo'r trefniadau a'r cynnydd sy'n cael eu gwneud mewn perthynas â phrosiectau Barry Making Waves.

(2) Y dylid diolch i'r Uned Rheoli Prosiectau am eu gwaith wrth ddelio â blaenoriaethau cystadleuol er mwyn bwrw ymlaen â'r adroddiad a'r trefniadau a'r cynnydd sy'n cael eu gwneud mewn perthynas â phrosiectau Barry Making Waves.

Rheswm dros y penderfyniadau

(1-2) I hysbysu'r Cabinet am y sefyllfa bresennol o ran y prosiectau a'r cyllid gan Lywodraeth y DU.

C69 **ADOLYGIAD O ARDALOEDD PLEIDLEISIO A LLEOLIADAU PLEIDLEISIO YN ARDAL ETHOLIADOL BRO MORGANNWG (AG/BA) (PWYLLGOR CRAFFU ADNODDAU) –**

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad i hysbysu'r Cabinet am ddechrau adolygiad o Ardaloedd Pleidleisio a Lleoliadau Pleidleisio o fewn ardal etholiadol Bro Morgannwg cyn Etholiadau Llywodraeth Leol ar 6 Mai 2027.

Dywedodd y Cyngorydd Wilson fod yr adroddiad yn bwysig i drigolion Bro Morgannwg yn ogystal ag ymgeiswyr gwleidyddol ar gyfer mis Mai 2027, gan fod yn rhaid i orsafoedd pleidleisio fod yn hygyrch. Anogodd drigolion i fynegi eu barn, i geisio sicrhau bod gorsafoedd pleidleisio yn cael eu cynnwys yn eu wardiau priodol, ac i ystyried a oedd safleoedd eraill y gellid eu defnyddio fel gorsafoedd pleidleisio a fyddai'n osgoi defnyddio ysgolion, gan fod hynny'n achosi aflonyddwch i addysg.

Mater i'r Weithrediaeth benderfynu arno oedd hwn.

Y Cabinet, ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo

PENDERFYNWYD – Cytuno ar yr amserlen arfaethedig ar gyfer yr adolygiad, fel y nodir yn Atodiad A i'r adroddiad.

Rheswm dros y penderfyniad

Nodi cynnwys yr adroddiad mewn perthynas â'r adolygiad a'r amserlen.

C70 LLWYBR TEITHIO LLESOL O SULLY I COSMESTON (DA/LC) (PWYLLGOR CRAFFU LLE) –

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad ar ran y Dirprwy Arweinydd i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet ynghylch datblygu Llwybr Teithio Llesol Sully i Cosmeston, amlinellu'r cynnydd hyd yma, a cheisio cymeradwyaeth ar gyfer pwerau dirprwyedig a threfniadau ariannu i fwrw ymlaen â'r gwaith cyflawni.

Roedd y Cyngor yn cydnabod y manteision sy'n deillio o fod yn egniol ac yn yr awyr agored, a byddai llwybr teithio llesol Sully i Cosmeston yn annog cerdded, beicio a defnyddio offer ar olwynion ar hyd cyswllt llwybr cerdded/beicio 2.5km.

Roedd paragraff 3.5 o'r adroddiad yn nodi'r cynnydd a wnaed yn sgil cyllid Craidd Teithio Llesol Llywodraeth Cymru, ac roedd y broses o drosglwyddo tir gan Lywodraeth Cymru wedi'i hamserlennu i ddechrau yn 2026.

Ar hyn o bryd, National Highways oedd yn berchen ar y strwythurau ar hyd y llwybr, a byddai angen i'r Cyngor eu cymryd drosodd; roedd pedwar opsiwn uwchraddio wedi'u datblygu, a nodwyd y rhain ym mharagraff 4.3 o'r adroddiad.

Roedd y llwybr o Sully i Cosmeston yn un o'r llwybrau Teithio Llesol y gofynnwyd amdanynt fwyaf yn Fro Morgannwg, gyda'r posibilrwydd o gysylltu wedyn â Llwybr Taf yr holl ffordd i Aberhonddu.

Roedd Adran 6 o'r adroddiad yn nodi'r camau nesaf, ac roedd Adran 9 yn ystyried canfyddiadau'r cynllun hyd yma.

Cyfeiriodd y Cynghorydd Wilson at Baragraffau 5.2 a 5.3 o'r adroddiad, lle byddai'r cynllun yn darparu cysylltiad pwysig â'r llwybr 'Railway Walk' presennol rhwng Cosmeston Drive a Plymouth Road/Gorsaf Reilffordd Penarth, yn ogystal â darparu llwybr teithio llesol di-dor a diogel sy'n cynnig cyfleoedd i ddisgyblion gerdded, defnyddio cymhorthion symudedd neu feicio i Ysgol Stanwell, a lleihau pwysau traffig yn yr ardal. Byddai cost gyfalaf un-tro a fyddai o fudd i genedlaethau'r dyfodol.

Mater i'r Weithrediaeth benderfynu arno oedd hwn.

Y Cabinet, ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid nodi'r cynnydd o ran dylunio, cymeradwyaethau statudol a gwaith paratoi ar gyfer Llwybr Teithio Llesol Sully i Cosmeston.

(2) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Gyfarwyddwr Amgylchedd a Thai a Phennaeth Gwasanaethau Cymdogaeth, ar y cyd â'r Dirprwy Arweinydd ac Aelod y Cabinet dros Lefydd Cynaliadwy, yr Arweinydd Gweithredol ac Aelod y Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau, y Prif Weithredwr, y Pennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151 a'r Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd/Swyddog Monitro, i fwrw ymlaen â cheisiadau am gyllid, trefniadau trosglwyddo tir, a chaffael y gwasanaethau proffesiynol a'r contractwyr sydd eu hangen ar gyfer y cynllun, yn amodol ar gadarnhau cyllid, cael yr holl gymeradwyaethau statudol angenrheidiol a chydymffurfio â Chyfansoddiad y Cyngor a Rheolau Gweithdrefn Contractau.

(3) Y dylid cymeradwyo cyflwyno ceisiadau am gyllid allanol i'r Awdurdod Trafnidiaeth Rhanbarthol er mwyn sicrhau cyllid cyflawni ar gyfer y cynllun.

(4) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i Gyfarwyddwr yr Amgylchedd a Thai a Phennaeth y Gwasanaethau Cymdogaeth i ymrwmo i drwyddedau ar gyfer mynediad i dir trydydd parti a'u datblygu lle bo angen, er mwyn galluogi cynnal arolygon sy'n angenrheidiol ar gyfer datblygu'r cynllun.

(5) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i Gyfarwyddwr yr Amgylchedd a Thai a Phennaeth y Gwasanaethau Cymdogaeth i ymgymryd â chaffael a dyfarnu contractau ar gyfer y cynllun, yn amodol ar gyllid wedi'i gadarnhau a darpariaeth gyllidebol, derbyn y cymeradwyaethau statudol angenrheidiol, trefniadau tir a strwythurau boddhaol, a chydymffurfiaeth â deddfwriaeth caffael a Rheolau Gweithdrefn Contractau'r Cyngor.

(6) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Swyddog Monitro/Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd i gymeradwyo'r ddogfennaeth gyfreithiol derfynol a chwblhau neu weithredu'r contractau yn dilyn y penderfyniad dyfarnu contract perthnasol.

(7) Bod awdurdod dirprwyedig yn cael ei roi i Gyfarwyddwr yr Amgylchedd a Thai a Phennaeth y Gwasanaethau Cymdogaeth, mewn ymgynghoriad â'r Dirprwy Arweinydd ac Aelod y Cabinet dros Lefydd Cynaliadwy, yr Arweinydd Gweithredol ac Aelod y Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau, y Prif Weithredwr, a Phennaeth Cyllid/Rheolwr Gweithredol y Gwasanaethau Ariannol a'r Swyddog Monitro/Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd i ymrwmo i gytundeb trosglwyddo gyda Llywodraeth Cymru ar gyfer y tir (a nodir yn Atodiad C i'r adroddiad) sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu'r cynllun, boed hynny drwy ystyriaeth ariannol neu ddulliau eraill y cytunwyd arnynt yn gydfuddiannol.

(8) Bod awdurdod dirprwyedig yn cael ei roi i'r Swyddog Monitro/Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd i gwblhau'r holl ddogfennaeth gyfreithiol angenrheidiol sy'n gysylltiedig â throsglwyddo tir ac yn ategol iddo.

(9) Y cymeradwyir y gwaith ychwanegol a argymhellir yn Atodiad B i'r adroddiad, i'w wneud ar y strwythurau ar hyd y llwybr er mwyn pennu eu cyflwr presennol.

(10) Yn dilyn ymchwiliadau strwythurol boddhaol, y rhoddir awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Amgylchedd a Thai a Phennaeth Gwasanaethau Cymdogaeth, mewn ymgynghoriad â'r Pennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd, i gytuno ar y telerau y gellir trosglwyddo perchnogaeth, cyfrifoldeb a defnydd y strwythurau i'r Cyngor oddi wrth y perchennog cyfreithiol perthnasol, gan gydweithio â National Highways fel rheolwr yr Historical Railways Estate lle bo hynny'n berthnasol. Bydd unrhyw drosglwyddiad yn amodol ar gadarnhad boddhaol o deitl ac o delerau sy'n ymwneud â chyflwr ac ehangder y strwythurau, gwaith adfer, rhwymedigaethau presennol a rhai'r dyfodol, hawliau mynediad a chynnal a chadw, cyllid a swm cyfalafol priodol.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1) O ystyried y cynnydd ar ddatblygu dyluniadau, cymeradwyaethau statudol, a gwaith paratoi ar gyfer Llwybr Teithio Llesol Sully i Cosmeston, sicrhau tryloywder a goruchwyliaeth o'r prosiect seilwaith strategol hwn.

(2) Er mwyn galluogi cyflawni'r cynllun yn amserol trwy roi awdurdod dirprwyedig ar gyfer trosglwyddo tir, paratoi tendrau, a cheisiadau am gyllid. Mae'r dull hwnnw'n osgoi oedi a allai godi o ddychwelyd i'r Cabinet ar gyfer pob penderfyniad gweithredol.

(3) Er mwyn sicrhau cyfleoedd ariannu allanol gan yr Awdurdod Trafnidiaeth Rhanbarthol, gan leihau dibyniaeth ar adnoddau'r Cyngor a chefnogi ymrwymiad y Cyngor i drafnidiaeth gynaliadwy ac amcanion teithio llesol.

(4) Er mwyn galluogi cwblhau arolygon sy'n ofynnol i lywio dyluniad a datblygiad y cynllun yn amserol. Byddai darparu awdurdod dirprwyedig yn caniatáu i'r Cyngor sicrhau mynediad at dir trydydd parti heb oedi diangen, gan sicrhau y gallai'r prosiect symud ymlaen yn unol â'r amserlenni a gynlluniwyd a chefnogi cyflawniad effeithlon y cynllun.

(5) Er mwyn galluogi cynnydd amserol y tendr adeiladu ar gyfer y cynllun. Sicrhodd y dull hwnnw y gallai'r prosiect symud ymlaen heb oedi, cynnal parhad yn y cyflawniad, a chaniatáu rheoli gweithgaredd caffael yn effeithlon o fewn fframweithiau gweithredol a llywodraethu sefydledig. Cefnogodd hefyd ymrwymiad y Cyngor i gyflawni'r cynllun o fewn yr amserlenni a'r paramedrau cyllideb a gynlluniwyd trwy ganiatáu i benderfyniadau angenrheidiol gael eu gwneud yn brydlon wrth i'r prosiect ddatblygu.

(6) Caniatáu cynnydd effeithlon i'r gwaith adeiladu drwy ddirprwyo awdurdod i ymrwymo i'r contract priodol ar gyfer adeiladu'r cynllun. Sicrhodd hynny gydymffurfiaeth â rheoliadau caffael ac yn cyflymu cyflawni'r prosiect.

(7) Hwyluso cwblhau'r llwybr cerdded, olwynion a beicio drwy awdurdodi trosglwyddo tir fel y manylir yn Atodiad C, gan sicrhau bod yr holl dir angenrheidiol wedi'i sicrhau ar gyfer gweithredu'r llwybr yn llawn.

(8) Sicrhau bod yr holl ddogfennaeth gyfreithiol sy'n ofynnol ar gyfer trosglwyddo'r tir wedi'i chwblhau'n effeithlon ac yn unol â gofynion statudol, rheoleiddiol a llywodraethu. Galluogodd y ddirprwy hwnnw'r prosesau cyfreithiol angenrheidiol i symud ymlaen heb oedi, cefnogodd gyflawni'r prosiect yn amserol, a sicrhodd fod yr holl gytundebau, contractau a dogfennau cysylltiedig wedi'u gweithredu'n gywir i amddiffyn buddiannau cyfreithiol ac ariannol y Cyngor.

(9) Darparu dealltwriaeth gadarn i'r Cyngor o gyflwr y strwythurau ar hyd y llwybr, gan alluogi penderfyniadau gwybodus ynghylch gwaith cynnal a chadw yn y dyfodol, rheoli asedau, a gofynion ariannu.

(10) Galluogi'r Cyngor i wneud penderfyniad gwybodus ynghylch cymryd perchnogaeth a chyfrifoldeb am y strwythurau, a darparu mecanwaith y gellid gwneud hynny drwyddo, os bernir ei fod yn briodol.

C71 GORCHYMYN PRYNU GORFODOL AR GYFER LLWYBR TEITHIO LLESOL O BIGLIS I DINAS POWYS (DA/LC) (PWYLLGOR CRAFFU LLE) –

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad ar ran y Dirprwy Arweinydd i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet ar ddatblygiad Llwybr Teithio Llesol Biglis i Ddinas Powys a cheisiodd gymeradwyaeth i ddirprwyaethau pellach symud ymlaen â phroses Gorchymyn Prynu Gorfodol (GPG) i symud ymlaen â'r ddarpariaeth, er budd y cyhoedd.

Dywedodd y Cynghorydd John fod yr ardal ar ffordd brysur iawn, a byddai'r llwybr Teithio Llesol yn ei gwneud yn llawer mwy diogel i'w ddefnyddio.

Dywedodd y Cynghorydd Wilson y byddai'r llwybr Teithio Llesol yn rhoi dewisiadau amgen gwell i bobl ar gyfer teithio ac yn darparu llwybrau mwy hygyrch i bobl deithio.

Mater i'r Weithrediaeth benderfynu arno oedd hwn.

Y Cabinet, ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo

PENDERFYNWYD –

(1) Yn dilyn y penderfyniad a wnaed gan y Cyngor Llawn ar 9 Mawrth 2026, bod y Cabinet yn argymhell bod y Cyngor Llawn, ar ôl ystyried y materion a nodir yn yr adroddiad, yn gwneud Gorchymyn Prynu Gorfodol o'r enw 'Gorchymyn Prynu Gorfodol Llwybr Teithio Llesol Biglis i Dinas Powys, Bro Morgannwg 2026', yn unol ag Adrannau 239, 240, 246, 250 a 260 o Ddeddf Priffyrdd 1980 a Deddf Caffael Tir 1981, ar gyfer caffael y tir a ddangosir yn Atodiadau A-E ac ar gyfer creu a chaffael hawliau newydd dros y tir hwnnw, i'r graddau y bo angen i hwyluso darpariaeth Llwybr Teithio Llesol Biglis i Dinas Powys.

(2) Yn sgil hynny, mae'r Cabinet yn argymhell bod y Cyngor Llawn yn cymeradwyo rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Amgylchedd a Thai a'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd, i:

- (a) Gymryd pob cam i sicrhau bod y Gorchymyn Prynu Gorfodol (CPO) yn cael ei wneud, ei gadarnhau a'i weithredu, gan gynnwys cyhoeddi a chyflwyno pob hysbysiad a hyrwyddo achos y Cyngor mewn unrhyw ymchwiliad cyhoeddus, gan gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i'r camau yn (b) i (h) isod;
- (b) Gwneud unrhyw ddiwygiadau, dileadau neu ychwanegiadau at y Mapiau Gorchymyn drafft a/neu'r atodlenni drafft i'r Gorchymynion er mwyn cynnwys a disgrifio pob buddiant mewn tir a hawliau sydd eu hangen i hwyluso gweithredu'r Cynllun;
- (c) Caffael buddiannau a hawliau newydd yn y Tir sy'n destun y Gorchymyn, naill ai drwy gytundeb neu'n orfodol (gan gynnwys yn unol ag unrhyw hysbysiadau dibrisiant lle bo'n briodol), gan gynnwys cynnal trafodaethau, gwneud darpariaeth ar gyfer talu iawndal a, lle bo'n briodol, darpariaeth ar gyfer adleoli partïon yr effeithir arnynt dros dro a/neu'n barhaol a/neu ar gyfer achosion o galedi eithriadol;
- (d) Negodi, cytuno ar delerau ac ymrwymo i gytundebau gyda phartïon â buddiant, gan gynnwys cytundebau ar gyfer tynnu hysbysiadau dibrisiant yn ôl a/neu dynnu gwrthwynebiadau i'r Gorchymyn yn ôl a/neu ymrwymadau i beidio â gorfodi'r Gorchymyn ar delerau penodedig, gan gynnwys – lle bo'n briodol – ceisio eithrio tir neu hawliau o'r Gorchymyn, a gwneud darpariaeth ar gyfer talu iawndal a/neu ar gyfer adleoli;
- (e) Os caiff y Gorchymyn ei gadarnhau gan Weinidogion Cymru, hysbysebu a rhoi rhybudd o'r cadarnhad ac, wedi hynny, cymryd pob cam i weithredu'r Gorchymyn, gan gynnwys gweithredu Datganiadau Ymddiriedi Cyffredinol (General Vesting Declarations) a/neu gyflwyno Hysbysiadau i Draffod (Notices to Treat) ac Hysbysiadau Mynediad (Notices of Entry) mewn perthynas â buddiannau a hawliau yn y Tir sy'n destun y Gorchymyn;
- (f) Cymryd pob cam mewn perthynas ag unrhyw achos cyfreithiol sy'n ymwneud â'r Gorchymyn, gan gynnwys amddiffyn neu setlo hawliadau a gyfeiriwyd at y Tribiwnlys Tir (Siambwr Tir y Uwch-dribiwnlys) a/neu geisiadau a wnaed i'r Llysoedd ac unrhyw apeliadau; a
- (g) Cadw a/neu benodi ymgynghorwyr ac arbenigwyr proffesiynol allanol i gynorthwyo i hwyluso hyrwyddo, cadarnhau a gweithredu'r Gorchymyn, setlo iawndal ac unrhyw hawliadau neu anghydfodau eraill; a
- (h) Penodi prisiwyr allanol i gynorthwyo i ymdrin â'r broses o gaffael tir a materion yn ymwneud â phrisio tir ar gyfer y Gorchymyn ac unrhyw hawliadau am iawndal sy'n deillio ohono.

Rhesymau dros y penderfyniadau

- (1) Darparu awdurdod ar gyfer y Gorchymyn Prynu Gorfodol sydd ei angen i gaffael tir ar gyfer darparu'r llwybr teithio llesol rhwng Biglis a Dinas Powys.
- (2) Dirprwyo awdurdod i swyddogion i fwrw ymlaen â'r prosesau sy'n gysylltiedig â bwrw ymlaen â'r Gorchymyn Prynu Gorfodol.

C72 **PROSIECT Y PORTH DWYREINIOL (EASTERN GATEWAY) (DA/LC)** **(PWYLLGOR CRAFFU LLE) –**

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad ar ran y Dirprwy Arweinydd i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet am safle Eastern Gateway, ei berchnogaeth, ei statws presennol a'i bwysigrwydd strategol fel man mynediad allweddol i'r Barri.

Mater i'r Weithrediaeth benderfynu arno oedd hwn.

Y Cabinet, ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo

PENDERFYNWYD –

- (1) Y dylid nodi'r sefyllfa bresennol mewn perthynas â Phrosiect Eastern Gateway a chymeradwyo amcanion arfaethedig y prosiect (Atodiad A – Amcanion prosiect Eastern Gateway rhan I) a'r cyfeiriad strategol ar gyfer datblygu'r safle yn y dyfodol.
- (2) Y dylid cymeradwyo'r trefniadau llywodraethu arfaethedig ar gyfer Prosiect Eastern Gateway, fel y nodir yn Atodiad B (Strwythur Tîm a Llywodraethu Prosiect Eastern Gateway), gan gynnwys y pwerau a ddirprwywyd i'r Cyfarwyddwr a'r Prif Swyddog sy'n angenrheidiol i hwyluso rheoli a chyflawni'r prosiect yn effeithiol, gyda rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd i gwblhau, gweithredu a selio pob contract, trwydded, cytundeb a dogfennaeth gyfreithiol gysylltiedig sy'n ofynnol i symud y prosiect yn ei flaen a'i gyflawni.
- (3) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Lle, mewn ymgynghoriad â'r Arweinydd Gweithredol ac Aelod y Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau, y Dirprwy Arweinydd ac Aelod y Cabinet dros Lefydd Cynaliadwy, y Prif Weithredwr, Pennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd, i gyflwyno ceisiadau am gyllid allanol ac i dderbyn cyllid grant lle'r oedd y telerau ac amodau cysylltiedig yn dderbyniol i'r Cyngor.
- (4) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Lle, mewn ymgynghoriad â'r Arweinydd Gweithredol ac Aelod y Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau, y Dirprwy Arweinydd ac Aelod y Cabinet dros Lefydd Cynaliadwy, y Prif Weithredwr, Pennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd i gaffael a phenodi contractwyr, ymgynghorwyr a chyflenwyr yn ôl yr angen i symud y prosiect ymlaen a'i gyflawni, yn amodol ar argaeledd cyllid.

(5) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Amgylchedd a Thai a'r Cyfarwyddwr Lle, ar y cyd â'r Prif Weithredwr a'r Pennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151, i dderbyn y tendr(au) a ffafir ac i gymeradwyo dyfarnu contract(au) gwaith sy'n gysylltiedig â'r prosiect, yn dilyn cwblhau'r broses gaffael.

(6) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Amgylchedd a Thai a'r Cyfarwyddwr Lle, ar ôl ymgynghori â'r Arweinydd Gweithredol ac Aelod y Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau, y Dirprwy Arweinydd ac Aelod y Cabinet dros Leydd Cynaliadwy, y Prif Weithredwr, y Pennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd, i ddyfarnu contractau'n uniongyrchol lle bo hynny'n briodol ac yn ganiataol o dan Reolau Gweithdrefn Contractau'r Cyngor a'r ddeddfwriaeth gaffael berthnasol.

(7) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Amgylchedd a Thai a'r Cyfarwyddwr Lle i gyflwyno ceisiadau cynllunio, ceisiadau rheoliadau adeiladu ac unrhyw gymeradwyaethau statudol, trwyddedau, caniatadau neu gyflwyniadau rheoleiddiol eraill sy'n ofynnol mewn cysylltiad â Prosiect Eastern Gateway, gan gynnwys ceisiadau a wneir o dan Reoliad 3 neu Reoliad 4 Rheoliadau Cyffredinol Cynllunio Tref a Gwlad 1992 (fel y'u diwygiwyd), lle bo angen.

(8) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Amgylchedd a Thai a'r Cyfarwyddwr Lle i ymrwmo i drwyddedau, cytundebau mynediad ac unrhyw drefniadau angenrheidiol eraill gyda pherchnogion tir i hwyluso arolygon, ymchwiliadau safle, ymchwiliadau tir a gwaith rhagarweiniol arall sy'n ofynnol i gefnogi datblygiad y prosiect.

(9) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Lle, ar y cyd â'r Dirprwy Arweinydd ac Aelod y Cabinet dros Lefydd Cynaliadwy, y Prif Weithredwr, y Pennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd, i baratoi, cymeradwyo a chyflwyno achosion busnes, ceisiadau am gyllid a dogfennau ategol sy'n angenrheidiol i frw ymlaen â Prosiect Eastern Gateway.

(10) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Pennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151, ar y cyd â'r Arweinydd Gweithredol ac Aelod y Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau, y Prif Weithredwr, y Cyfarwyddwr Lle a'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd, i gymeradwyo ychwanegiadau, dileadau neu drosglwyddiadau i'r Rhaglen Gyfalaf neu oddi wrthi.

(11) Y cymeradwyir manylion, cynnwys ac argymhellion pellach fel y nodir yn Adroddiad y Cabinet (Rhan II).

Rhesymau dros y penderfyniadau

(1) Darparu fframwaith strategol clir ar gyfer datblygu'r safle a sicrhau cysondeb ag amcanion adfywio, creu lleoedd ac amcanion corfforaethol y Cyngor.

(4) Sicrhau llywodraethu a chyflawniad effeithiol Prosiect Eastern Gateway drwy brosesau rheoli prosiect, goruchwyllo, gwneud penderfyniadau a phrosesau cyfreithiol priodol, yn unol â threfniadau llywodraethu a gofynion statudol y Cyngor.

- (5) Mwyhau cyfleoedd i sicrhau buddsoddiad allanol a galluogi i'r prosiect symud yn ei flaen yn amserol.
- (4) Galluogi gweithgareddau cyflawni prosiectau i symud ymlaen yn effeithlon ac yn unol â gofynion caffael y Cyngor.
- (5) Galluogi dyfarnu contractau mewn modd amserol a chefnogi cyflawni prosiectau effeithlon.
- (6) Darparu hyblygrwydd wrth gyflawni prosiectau lle mae gwasanaethau arbenigol neu ofynion amser-gritigol yn gwneud dyfarnu uniongyrchol y llwybr mwyaf priodol i gaffael.
- (7) Galluogi'r Cyngor i sicrhau'r holl gymeradwyaethau statudol, cydsyniadau a chaniatadau rheoleiddiol angenrheidiol sydd eu hangen i symud y prosiect ymlaen a hwyluso ei gyflawni amserol.
- (8) Galluogi'r Cyngor i gynnal y gwaith diwydrwydd dyladwy, yr arolygon a'r ymchwiliadau technegol angenrheidiol i lywio'r gwaith dylunio, asesu dichonoldeb a datblygu'r prosiect.
- (9) Galluogi datblygu cynigion prosiect yn amserol a chyflwyno ceisiadau am gyllid wrth i gyfleoedd godi.
- (10) Galluogi'r Cyngor i adlewyrchu'r gyllideb gyfalaf yn unol â hynny yn ei systemau ariannol.
- (11) Ystyried y wybodaeth sy'n gyfrinachol yn fasnachol o dan Adran 12a Deddf Llywodraeth Leol 1972 fel y nodir yn Adroddiad Rhan II, a chytuno ar yr argymhellion ynddo.

**C73 DRAFFT O'R STRATEGAETH EIDDO GWAG 2026–2030 (DA/LC)
(PWYLLGOR CRAFFU LLE) –**

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad ar ran y Dirprwy Arweinydd er mwyn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet ynghylch datblygu Strategaeth Eiddo Gwag Bro Morgannwg 2026–2030. Datblygwyd y Strategaeth i sefydlu fframwaith clir ar gyfer mynd i'r afael â mater eiddo sy'n wag yn y tymor hir ledled Bro Morgannwg ac i nodi dull gweithredu'r Cyngor o ran lleihau nifer yr eiddo gwag dros y pum mlynedd nesaf. Roedd yn adlewyrchu blaenoriaethau tai cenedlaethol, anghenion tai lleol ac ymrwymadau ehangach y Cyngor o ran adfywio, lles cymunedol a datblygu cynaliadwy.

Dywedodd y Cyngorydd Wilson ei bod yn bwysig gwneud y mwyaf o nifer yr eiddo sydd ar gael i'w feddiannu at ddibenion buddiol a lleihau nifer y cartrefi gwag yn yr ardal er budd y rhai sydd ar y rhestr aros am dai. Roedd hefyd yn bwysig gweithio mewn partneriaeth â landlordiaid i wneud defnydd o'r eiddo gwag hynny.

Mater i'r Weithrediaeth benderfynu arno oedd hwn.

Y Cabinet, ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo

PENDERFYNWYD –

- (1) Y dylid nodi cynnwys yr adroddiad.
- (2) Y dylid cymeradwyo'r Strategaeth Eiddo Gwag 2026–2030.
- (3) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Amgylchedd a Thai a'r Cyfarwyddwr Lle i weithredu'r Strategaeth a'r Cynllun Gweithredu.
- (4) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Amgylchedd a Thai a'r Cyfarwyddwr Lle, ar y cyd ag Aelod perthnasol y Cabinet, i gymeradwyo diwygiadau yn y dyfodol.

Rhesymau dros y penderfyniadau

- (1) Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.
- (2) I fabwysiadu'r Strategaeth yn ffurfiol fel fframwaith y Cyngor ar gyfer mynd i'r afael ag eiddo gwag a chynyddu'r cyflenwad tai.
- (3) I sicrhau darpariaeth a chydlynid effeithiol ar draws gwasanaethau'r Cyngor a phartneriaid.
- (4) I alluogi'r Strategaeth i aros yn gyfredol ac yn ymatebol i ofynion polisi, cyllid a darpariaeth sy'n newid.

C74 GWAHARDD Y WASG A'R CYHOEDD –

PENDERFYNWYD – O dan Adran 100A (4) o'r Deddf Llywodraeth Leol 1972, bod y wasg a'r cyhoedd yn cael eu heithrio o'r cyfarfod ar gyfer yr eitem fusnes ganlynol ar y sail ei bod yn debygol o gynnwys datgeliad o wybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir yn Rhan 4 o'r Atodlen 12A (fel y'i diwygiwyd) o'r Ddeddf, y cyfeirir at baragraffau perthnasol yr Atodlen mewn cromfachau ar ôl y pennawd munud.

C75 PROSIECT Y PORTH DWYREINIOL (EASTERN GATEWAY) (DA/LC) (GWYBODAETH EITHRIEDIG – PARAGRAFFAU 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 3.2, 3.8, 3.9, 3.10, 3.16, 4.7, 4.8, 4.9, 4.10, 4.11, 4.12, 4.13, 6.1, 9.1, 9.2, 10.2, 10.3, 11.5 AC 11.6) (PWYLLGOR CRAFFU LLE) –

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet am safle Eastern Gateway, ei berchnogaeth, ei statws presennol a'i bwysigrwydd strategol fel prif bwynt mynediad i'r Barri.

Mater i'r Weithrediaeth benderfynu arno oedd hwn.

Y Cabinet, ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid nodi'r sefyllfa bresennol mewn perthynas â Phrosiect Eastern Gateway a chymeradwyo amcanion arfaethedig y prosiect (Atodiad A – Amcanion prosiect Eastern Gateway rhan I) a'r cyfeiriad strategol ar gyfer datblygu'r safle yn y dyfodol.

(2) Y dylid cymeradwyo'r trefniadau llywodraethu arfaethedig ar gyfer Prosiect Eastern Gateway, fel y nodir yn Atodiad B (Strwythur Tîm a Llywodraethu Prosiect Eastern Gateway), gan gynnwys y pwerau a ddirprwywyd i'r Cyfarwyddwr a'r Prif Swyddog sy'n angenrheidiol i hwyluso rheoli a chyflawni'r prosiect yn effeithiol, gyda rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd i gwblhau, gweithredu a selio pob contract, trwydded, cytundeb a dogfennaeth gyfreithiol gysylltiedig sy'n ofynnol i symud y prosiect yn ei flaen a'i gyflawni.

(3) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Lle, mewn ymgynghoriad â'r Arweinydd Gweithredol ac Aelod y Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau, y Dirprwy Arweinydd ac Aelod y Cabinet dros Lefydd Cynaliadwy, y Prif Weithredwr, Pennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd, i gyflwyno ceisiadau am gyllid allanol ac i dderbyn cyllid grant lle'r oedd y telerau ac amodau cysylltiedig yn dderbyniol i'r Cyngor.

(4) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Lle, mewn ymgynghoriad â'r Arweinydd Gweithredol ac Aelod y Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau, y Dirprwy Arweinydd ac Aelod y Cabinet dros Lefydd Cynaliadwy, y Prif Weithredwr, Pennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd i gaffael a phenodi contractwyr, ymgynghorwyr a chyflenwyr yn ôl yr angen i symud y prosiect ymlaen a'i gyflawni, yn amodol ar argaeledd cyllid.

(5) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i Gyfarwyddwr yr Amgylchedd a Thai a Chyfarwyddwr y Lle, mewn cysylltiad â'r Prif Weithredwr a Phennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151 i dderbyn y tendr(au) a ffefrir a chymeradwyo dyfarnu contract(au) gwaith sy'n gysylltiedig â'r prosiect, ar ôl cwblhau'r broses gaffael.

(6) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i Gyfarwyddwr yr Amgylchedd a Thai a Chyfarwyddwr y Lle, mewn ymgynghoriad â'r Arweinydd Gweithredol ac Aelod y Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau, y Dirprwy Arweinydd ac Aelod y Cabinet dros Lefydd Cynaliadwy, y Prif Weithredwr, Pennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd, i ddyfarnu contractau'n uniongyrchol lle bo'n briodol ac yn ganiataol o dan Reolau Gweithdrefn Contractau'r Cyngor a deddfwriaeth gaffael berthnasol.

(7) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i Gyfarwyddwr yr Amgylchedd a Thai a Chyfarwyddwr y Lle, i gyflwyno ceisiadau cynllunio, ceisiadau rheoliadau adeiladu ac unrhyw gymeradwyaethau statudol, trwyddedau, caniatâd, cydsyniadau neu gyflwyniadau rheoleiddiol eraill sy'n ofynnol mewn cysylltiad â Phrosiect y Porth

Dwyreiniol, gan gynnwys ceisiadau a wneir o dan Reoliad 3 neu Reoliad 4 o Reoliadau Cyffredinol Cynllunio Gwlad a Thref 1992 (fel y'u diwygiwyd), lle bo angen.

(8) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i Gyfarwyddwr yr Amgylchedd a Thai a Chyfarwyddwr y Lle, i ymrwymo i drwyddedau, cytundebau mynediad ac unrhyw drefniadau angenrheidiol eraill gyda thirfeddianwyr i hwyluso arolygon, ymchwiliadau safle, ymchwiliadau tir a gwaith rhagarweiniol arall sy'n ofynnol i gefnogi datblygiad y prosiect.

(9) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd i gwblhau, gweithredu a selio'r holl gontractau, trwyddedau, cytundebau a dogfennaeth gyfreithiol gysylltiedig sy'n ofynnol i symud ymlaen a chyflawni Prosiect y Porth Dwyreiniol.

(10) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i Gyfarwyddwr Lle, mewn ymgynghoriad â'r Dirprwy Arweinydd ac Aelod Cabinet Mannau Cynaliadwy, y Prif Weithredwr, Pennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd, i baratoi, cymeradwyo a chyflwyno achosion busnes, ceisiadau am gyllid a dogfennaeth ategol sydd eu hangen i symud Prosiect y Porth Dwyreiniol ymlaen.

(11) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i Gyfarwyddwr yr Amgylchedd a Thai a Chyfarwyddwr Lle, mewn ymgynghoriad â'r Arweinydd Gweithredol ac Aelod Cabinet Perfformiad ac Adnoddau, Dirprwy Arweinydd ac Aelod Cabinet Mannau Cynaliadwy, Prif Weithredwr, Pennaeth Landlord Corfforaethol, Pennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151 a Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd, i drafod telerau ar gyfer a chwblhau caffael Safleoedd C a D, ynghyd ag unrhyw hawliau, hawddfreintiau neu fuddiannau cysylltiedig sydd eu hangen i hwyluso cyflawni Prosiect y Porth Dwyreiniol, yn amodol ar sicrhau cyllid.

(12) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd i gwblhau, gweithredu a selio'r holl weithredoedd, contractau, trosglwyddiadau, hawddfreintiau, trwyddedau a dogfennaeth gyfreithiol arall sy'n angenrheidiol i hwyluso caffael buddiannau tir ac eiddo sy'n ofynnol ar gyfer Prosiect Porth y Dwyrain.

(13) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd i gwblhau, gweithredu a selio'r holl weithredoedd, contractau, trosglwyddiadau, hawddfreintiau, trwyddedau a dogfennaeth gyfreithiol arall sy'n angenrheidiol i hwyluso caffael buddiannau tir ac eiddo sy'n ofynnol ar gyfer Prosiect Porth y Dwyrain.

(14) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i Gyfarwyddwr yr Amgylchedd a Thai a Chyfarwyddwr y Lle, mewn ymgynghoriad â'r Prif Weithredwr, Pennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151, Pennaeth Landlord Corfforaethol a'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd, i drafod a chytuno ar y telerau ac ystyried

(15) Y cymeradwyir y trefniadau llywodraethu arfaethedig ar gyfer Prosiect Eastern Gateway, ac y rhoddir awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Lle i gytuno ar fframwaith goddefiannau ac uwchgyfeirio ar gyfer y prosiect.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1) Darparu fframwaith strategol clir ar gyfer datblygu'r safle a sicrhau cyd-fynd ag amcanion adfywio, creu lleoedd a chorfforaethol y Cyngor.

(2) Sicrhau bod trefniadau llywodraethu cadarn ar waith i gefnogi rheoli prosiectau effeithiol, goruchwyllo a gwneud penderfyniadau amserol drwy gydol cyflawni'r prosiect.

(3) I wneud y mwyaf o gyfleoedd i sicrhau buddsoddiad allanol a galluogi cynnydd amserol y prosiect.

(4) I alluogi gweithgareddau cyflawni prosiectau i symud ymlaen yn effeithlon ac yn unol â gofynion caffael y Cyngor.

(5) I alluogi dyfarnu contractau mewn modd amserol a chefnogi cyflawni prosiectau effeithlon.

(6) I ddarparu hyblygrwydd wrth gyflawni prosiectau lle gwnaeth gwasanaethau arbenigol neu ofynion amser-gritigol ddyfarnu'n uniongyrchol y llwybr mwyaf priodol i gaffael.

(7) I alluogi'r Cyngor i sicrhau'r holl gymeradwyaethau statudol, cydsyniadau a chaniatâd rheoleiddio angenrheidiol sydd eu hangen i symud y prosiect ymlaen a hwyluso ei gyflawni amserol.

(8) I alluogi'r Cyngor i ymgymryd â'r diwydrwydd dyladwy, yr arolygon a'r ymchwiliadau technegol angenrheidiol sydd eu hangen i lywio dylunio, dichonoldeb a datblygu prosiectau.

(9) Sicrhau bod yr holl ddogfennaeth gyfreithiol wedi'i chwblhau yn unol â threfniadau llywodraethu a gofynion statudol y Cyngor.

(10) Galluogi datblygiad amserol cynigion prosiect a chyflwyno cyfleoedd ariannu wrth iddynt godi.

(11) Hwyluso cydosod safleoedd a dod â pharseli tir allweddol i berchnogaeth y Cyngor, gan alluogi dull cydlynol a chynhwysfawr o adfywio a datblygu safle Porth y Dwyrain.

(12) Hwyluso cydosod safleoedd a dod â pharseli tir allweddol i berchnogaeth y Cyngor, gan alluogi dull cydlynol a chynhwysfawr o adfywio a datblygu safle Porth y Dwyrain.

(13) Sicrhau y gellid cwblhau'r holl ddogfennaeth gyfreithiol sy'n gysylltiedig â chaffael buddiannau tir ac eiddo yn effeithlon ac yn unol â threfniadau llywodraethu a gofynion statudol y Cyngor.

(14) Hwyluso cydosod y safle yn amserol a sicrhau'r tir sydd ei angen i gyflawni amcanion y prosiect.

(15) Sicrhau bod trefniadau llywodraethu cadarn ar waith i gefnogi rheoli prosiectau effeithiol, goruchwyllo a gwneud penderfyniadau amserol drwy gydol cyflawni'r prosiect.